WordPress, milyonlarca birey ve işletme tarafından kullanılan, açık kaynaklı bir bloglama ve içerik yönetim sistemi (CMS) platformudur. Dünya genelindeki web sitelerinin %40'ından fazlasında kullanılmaktadır. WordPress ücretsizdir ve web sitesi oluşturmak için üst düzey bir DIY (Do-It-Yourself – Kendin Yap) çözümüdür. Bloglar, küçük işletme siteleri, çevrimiçi mağazalar, restoran siteleri, haber siteleri, web ve mobil uygulama siteleri dahil olmak üzere hemen hemen her tür siteye kolayca uyarlanabilir ve sitelerin arka yüzü (backend) olarak kullanılabilir.

1.1 WordPress'in Temel Faydaları ve Özellikleri

WordPress'in öne çıkan faydaları şunlardır:

- **Çok Yönlülük:** Farklı site türlerine adapte edilebilir.
- **Maliyet Etkinliği:** Bireylerin ve işletmelerin fikirlerini, hizmetlerini veya ürünlerini düşük maliyetle sergilemelerini sağlar.
- **Kolay Kullanım:** Teknik olmayan kişilerin bile site içeriğini kolayca güncellemesine olanak tanır. Microsoft Word kullanmayı bilen herkes içerik ekleyebilir, silebilir ve güncelleyebilir.
- **İçerik Yönetimi:** Web sitenizin içeriğini, ayarlarını ve diğer önemli öğelerini yönetmek için bir arayüz veya gösterge paneli (dashboard) sunar.
- **Eklenti (Plugin) Desteği:** WordPress'in işlevselliğini genişleten eklentiler mevcuttur. Hayal edebileceğiniz bir özellik varsa, muhtemelen onu uygulamanıza yardımcı olabilecek bir eklenti vardır. On binlerce ücretsiz ve ücretli eklenti mevcuttur.
- **Tema Desteği:** Web sitenizin "görünümünü ve hissini" belirleyen temalar bulunur. Binlerce ücretsiz ve premium tema mevcuttur.
- **Arama Motoru Dostu:** WordPress'in organize ve yapılandırılmış olma şekli, Google ve Yahoo! gibi arama motorları için onu dostu yapar. WordPress kutudan çıktığı haliyle %80-90 oranında SEO dostudur.
- **Gelişmiş Web Sitesi Özellikleri:** WordPress sadece bir blog platformu değil, aynı zamanda tam teşekküllü bir içerik yönetim sistemi (CMS) olarak da kullanılabilir, sayfalar oluşturmanıza ve blog içeriğiyle ilgisi olmayan ek özellikler eklemenize olanak tanır. Tamamen işlevsel bir web sitesi çalıştırma alanına adım atmanıza olanak tanıyan sınırsız sayıda statik sayfa destekler.
- **Topluluk Desteği:** Geniş ve sadık bir kullanıcı topluluğuna sahiptir.
- **Güvenlik:** Güvenlik eklentileri ve ayarlarıyla siteyi kötü niyetli tehditlere karşı korumak önemlidir.
- **Medya Yönetimi:** Görüntüler, fotoğraf galerileri, video ve ses dosyaları ekleme ve yönetme yeteneklerine sahiptir.

1.2 WordPress.com ve WordPress.org

WordPress'in iki ana versiyonunu ayırt etmektedir:

- **WordPress.com:** Barındırılan (hosted) bir hizmettir. Ücretsiz bir blog oluşturmanıza

olanak tanır. Barındırma hizmeti WordPress.com tarafından sağlanır. Daha az kontrol ve esneklik sunar, ancak başlangıç için kolaydır. Ücretli yükseltme seçenekleri (Business, Enterprise, Pro paketleri) daha fazla özellik sunar. İçeriğinizi WordPress.org'a taşımak isterseniz kolayca dışa aktarabilirsiniz. WordPress.com'dan kendi barındırma hesabınıza geçiş yapmak isterseniz, WordPress.com ücret karşılığında bu transferi sizin için yapabilir.

- **WordPress.org:** Kendi kendine barındırılan (self-hosted) versiyondur. Yazılımı indirip kendi web sunucunuza kurmanız gerekir. Bu versiyon çok daha fazla kontrol ve esneklik sunar. Kendi temalarınızı ve eklentilerinizi yükleyebilir, çekirdek dosyalara ve koda tam erişim sağlayabilirsiniz. PHP sürüm 5.2.4 veya daha üstü ve MySQL sürüm 5.0 veya daha üstü gereksinimleri vardır.

1.3 WordPress Kurulumu ve Yönetimi

WordPress kurulumu web barındırma sağlayıcınıza göre değişebilir. Çoğu sağlayıcı tek tıklamayla veya kolay kurulum seçenekleri sunar. Manuel kurulum da mümkündür ancak biraz teknik beceri gerektirir. Manuel kurulum FTP istemcisi indirmeyi, bir MySQL veritabanı oluşturmayı ve WordPress yazılımını indirmeyi içerir.

Kurulumdan sonra web sitenizin kontrol merkezi olan WordPress Dashboard'a (Gösterge Paneli) erişirsiniz. Dashboard'a genellikle sitenizin adresine /wp-admin veya /wp-login.php ekleyerek erişilir. Dashboard, sitenizin görünümünü özelleştirme ve içerik yayınlama seçeneklerini içerir. Ayarlar (Settings) sekmesi, site başlığı, etiket çizgisi (tagline), yönetici e-postası, anasayfa, yorumlar gibi birincil site ayarlarını yapılandırmanıza olanak tanır.

1.4 Temalar ve Özelleştirme

Temalar, web sitenizin tasarımını belirler. Binlerce ücretsiz ve premium tema arasından seçim yapabilirsiniz. Temalar Dashboard üzerinden (Easy Install, Two-Step Install, Manual Install yöntemleriyle) kurulabilir. Temayı kurduktan sonra sitenizin görünümünü Customizer aracılığıyla kişiselleştirebilirsiniz. Customizer, değişiklikleri canlı olarak önizlemenizi sağlar. Özel başlıklar (custom headers), özel arka planlar (custom backgrounds) ve özel menüler (custom menus) gibi özelleştirmeler yapılabilir. CSS kullanarak tema stillerini de düzenlemek mümkündür. Çocuk temaları (child themes) kullanarak ana temanın dosyalarını değiştirmeden özelleştirme yapabilirsiniz.

1.5 Eklentiler

Eklentiler, WordPress'e yeni işlevler ekler. Eklentiler WordPress Eklenti Dizini'nden doğrudan Dashboard üzerinden (Plugins -> Add New) aranıp kurulabilir. Zip dosyası olarak indirilip Dashboard üzerinden yüklenerek veya FTP aracılığıyla manuel olarak da kurulabilirler. Kurulan eklentiler "Plugins -> Installed Plugins" sayfasından yönetilir, etkinleştirilir veya devre dışı bırakılır. Popüler ve önerilen başlangıç eklentileri arasında Akismet, All in One SEO Pack, Jetpack, W3 Total Cache, Sucuri Sitecheck Malware Scanner

gibi örnekler bulunur.

1.6 İçerik Oluşturma

WordPress'te temel içerik türleri Gönderiler (Posts) ve Sayfalar (Pages) olarak ikiye ayrılır. WordPress ayrıca özel gönderi türlerini (custom post types) destekler. Blog gönderileri oluşturmak için Dashboard'da "Posts -> Add New" kısmına gidilir. Sayfalar oluşturmak için "Pages -> Add New" kullanılır. Gutenberg Blok Editörü kullanılarak içerik oluşturma oldukça kolaydır. Metin biçimlendirme (blok alıntılar gibi), başlıklar, resimler, videolar ve diğer medya türleri içeriğe eklenebilir. İçerik taslak olarak kaydedilebilir, geleceğe zamanlanabilir ve kimlerin göreceği kontrol edilebilir. Medya dosyalarını eklemek için medya kütüphanesi kullanılır. Medya dosyalarını optimize etmek (boyut ve format) önemlidir. WordPress ayrıca yerleşik galeri ve slayt gösterisi özellikleri sunar.

1.7 SEO ve Güvenlik

SEO (Arama Motoru Optimizasyonu), sitenizin arama sonuçlarında daha görünür olmasını sağlamak için önemlidir. Başlıkları ve etiket çizgilerini arama motorları tarafından görülecek şekilde ayarlamak, permalink yapılarını ayarlamak, anahtar kelimeler kullanmak ve site haritaları oluşturmak gibi SEO uygulamaları hakkında da bahsedilmektedir. Yoast SEO gibi eklentiler SEO'ya yardımcı olabilir.

Güvenlik, bir WordPress sitesi için hayati öneme sahiptir. Güçlü şifreler kullanmak, dosya izinlerini ayarlamak, veritabanı güvenliği sağlamak ve yönetici alanını korumak önemlidir. Güvenlik eklentileri (örneğin iThemes Security) kullanılabilir. Güncellemeleri takip etmek de güvenliğin bir parçasıdır.

1.8 Bakım ve Güncellemeler

WordPress'i, temaları ve eklentileri güncel tutmak önemlidir. Güncellemeler genellikle otomatik olarak yapılabilir. Manuel güncellemeler de mümkündür. Güncelleme yapmadan önce siteyi ve veritabanını yedeklemek akıllıca bir adımdır. Yedeklemeler manuel olarak veya eklentilerle (örneğin BackUpWordPress, WordPress Backup to Dropbox) yapılabilir.

Ayrıca web sitelerini bir barındırıcıdan diğerine taşıma, WordPress'i yerel bilgisayarda çalıştırma ve sorun giderme (troubleshooting) ipuçları gibi diğer konulara da bakmak gerekir.

1.9 WordPress Sözlüğü

Administrator: WordPress'te en yüksek yetkilere sahip kullanıcı rolü.

ALT Text: Görseller için kullanılan alternatif metin, hem erişilebilirlik hem de SEO için önemlidir.

Bandwidth: Belirli bir süre içinde bir noktadan diğerine aktarılan veri miktarı.

Categories: Blog yazılarını konularına göre düzenlemek için kullanılan bir sınıflandırma yöntemi.

Child Theme: Bir üst temanın görünümünü veya işlevselliğini değiştirmek için kullanılan, değişikliklerin üst tema güncellemelerinden etkilenmemesini sağlayan bir tema.

CSS (Cascading Style Sheets): Bir web sayfasının görünümünü ve düzenini tanımlamak için kullanılan stil sayfası dili.

DNS (Domain Name System): Alan adlarını IP adreslerine çeviren sistem.

Domain Name: Bir web sitesinin benzersiz web adresi, örneğin “google.com”.

Disk Space: Web barındırma hesabınızda dosyalarınızı depolamak için sağlanan alan.

HTML (HyperText Markup Language): Web sayfalarının yapısını oluşturmak için kullanılan işaretleme dili.

Jetpack: Birçok WordPress.com özelliğini kendi barındırmalı WordPress sitelerine getiren popüler bir eklenti.

Keyword Stuffing: Bir metinde SEO amacıyla anahtar kelimelerin aşırı kullanımı, genellikle olumsuz bir SEO uygulaması olarak görülür.

Permalinks: Bir blog yazısı veya sayfasının kalıcı, değişmez URL’si.

Plugins: Bir WordPress web sitesinin temel işlevlerini genişleten yazılım bileşenleri.

Posts: WordPress’te genellikle blog bölümlerinde kullanılan, kronolojik olarak sıralanan içerik türü.

Pages: WordPress’te genellikle statik içerik için kullanılan, hiyerarşik olarak düzenlenebilen içerik türü.

PHP: WordPress’in üzerine kurulduğu sunucu tarafı betik dili.

SEO (Search Engine Optimization): Bir web sitesinin arama motoru sonuç sayfalarındaki görünürlüğünü artırma süreci.

SFTP (Secure FTP): Dosyaları güvenli bir şekilde sunucuya aktarmak için kullanılan bir protokol.

Slug: Bir permalink’in URL’sinde yer alan, genellikle yazının başlığından türetilen ve küçük harflerle yazılan kısmı.

Tags: Blog yazılarını belirli kelimeler veya kısa ifadelerle ilişkilendirerek organize etmenin bir yolu.

Template: Bir WordPress temasında belirli bir tür içeriği (örneğin, tek bir yazı veya sayfa) nasıl göstereceğini belirleyen dosya.

The Loop: WordPress temalarında, veritabanından yazı veya sayfa verilerini almak ve görüntülemek için kullanılan PHP kodu.

Themes: Bir WordPress web sitesinin görsel görünümünü ve hissini belirleyen tasarım dosyaları.

User Roles: WordPress'te farklı kullanıcılara atanan, site üzerinde belirli eylemleri gerçekleştirme yetkilerini belirleyen izin seviyeleri (Administrator, Editor, Author, Contributor, Subscriber).

Widgets: WordPress sitelerinin kenar çubukları veya diğer widget alanlarına kolayca içerik veya işlevsellik eklemek için kullanılan küçük bloklar.

.htaccess File: Apache web sunucularında kullanılan, URL yeniden yazma ve erişim kontrolü gibi yapılandırma ayarlarını içeren bir dosya.